

Overlege Steinar Nilssen
Senter for Psykisk Helse, Helgelandssykehuset Mo i Rana
Postboks 601
8607 Mo i Rana

Helse Nord RHF

Postboks 1445
8038 Bodø

Utviklingsplan for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling i Helse Nord 2016–2025 - Helse Nord RHF 2016

HØRINGSUTTALELSE

Det vises til ovenfor nevnte, og jeg tiltar meg den frihet å rette oppmerksomheten på følgende punkter, knyttet til psykoser og sikkerhetspsykiatri:

(5.3) Om sikkerhetspsykiatri

"De senere årene har det vært en betydelig økning av antall dømte til tvunget psykisk helsevern og økt bruk av judisiell observasjon i sikkerhetsavdelinger. Det gir grunn til å forvente et stabilt økt behov for sikkerhetspsykiatri. Sikkerheten til samfunnet blir krevende dersom behovet overstiger kapasiteten. Arbeidsgruppen for sikkerhetspsykiatri anbefaler at Helse Nord etablerer fem regionale sikkerhetspsykiatriske plasser, i tillegg til et kompetansesenter for sikkerhetspsykiatri. For å videreutvikle og bevare dagens fagmiljø ved Nordlandssykehuset og UNN, bør plassene fordeles mellom lokasjonene. Dagens to sikkerhetspsykiatriske miljø har et godt samarbeid og ulik faglig profil, og gir til sammen et godt og differensiert tilbud".

Det er rett og slett ikke riktig at det har vært en betydelig økning av antall dømte til tvungen psykisk helsevern. Så vidt jeg kjenner til, kan det heller ikke belegges med tall at det har vært noen økning i dommer på tvungen omsorg eller forvaring.

Når uttalt slik av meg, kan jeg likevel ikke si meg uenig i at det opprettes regionale plasser for sikkerhetspsykiatri. Men da av andre grunner enn en feilaktig påstand.

Det vil ikke være kompetansehevende at særdeles sjeldne tilfeller, dom på TPH/strl § 39, fordeles på to lokalisasjoner, når det er et tilfelle i året ved Nordland statsadvokatembeter og likedan ved statsadvokatembetene i Troms og Finnmark.

Kompetanse er noe annet enn å huske et sjeldent tilfelle.

Jeg kjenner heller ikke til det finnes noe tallbelegg for at det er betydelig økt bruk av judisiell observasjon i institusjon, jf str prl § 167, men det har vært en viss økning som neppe er signifikant

De siste femten årene har jeg vært involvert i et flertall av sådanne, og slik økning kjenner jeg ikke til, og det gjør heller ikke Helse Nord.

For ordens skyld gjøres oppmerksom på at utgifter til rettspsykiatriske undersøkelser i institusjon etter str prl § 167 dekkes av Domstolsadministrasjonen, og ikke Helse Nord.

(5.3) Medikamentfritt behandlingstilbud

"Høsten 2016 etableres et regionalt medikamentfritt behandlingstilbud ved UNN. Tilbudet er utformet i nært samarbeid med brukerorganisasjonene. Målgruppen er alvorlig psykisk syke som tradisjonelt har blitt medikamentelt behandlet, som pasienter med psykose og bipolare lidelser. Ettersom det er lite erfaringsgrunnlag for et medikamentfritt behandlingstilbud, er det viktig med en fortløpende evaluering og følgeforskning"

Dette tilbudet er dessverre allerede ivaretatt på grunn av den manglende diagnostiske kompetansen som forefinnes. Den manglende diagnostiske kompetansen og derav manglende behandling har medført at tingrettene har fått «saksbehandle» et flertall av disse pasientene. Hålogaland lagmannsrett er heller ikke ukjent med at dette «tilbudet» allerede foreligger.

Det er mildt sagt forstemmende at Helse Nord kan institusjonalisere at den mest alvorlige psykiske lidelsen ikke skal få adekvat, evidensbasert behandling på universitetssykehusnivå.

Det ville vært utenkelig at for eksempel Radiumhospitalet skulle bruke penger på en behandlingsfri post for sine mest syke pasienter. Det ville blitt ramaskrik, også i de mer kjente medisinske tidsskriftene VG og Dagbladet.

Medikamentfri behandling av psykoser har vært forsøkt gjennom flere hundre år, og psykosepasienter fortjener bedre enn, på nytt i 2016, å bli utsatt for systematisk «placebobehandling». Det er ufaglig, uforsvarlig og uetisk.

At Helse Nord skal definere dette som spisskompetanse, er trist, tragisk og joralfisering av alvorlige psykiske lidelse. Neppe spisskompetanse.

Men det åpner for klagesaker.

Bodø 19. april 2016

Steinar Nilssen

Psykiater/overlege Helgelandssykehuset Mo i Rana

Kopi: Rana Blad, Avisa Nordland, Nordlys